

Χρυσόστομος Τσοκώνας (1913-1940), ένας ηρωικός Αρχιμανδρίτης (Θεόδωρος Θερμός, Θεολόγος)

Ορθοδοξία και Ορθοπραξία / Συναξαριακές Μορφές

Αρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Τσοκώνας (1913-1940)

«Τελειώνεις εν ολίγῳ επλήρωσε χρόνους μάκρους»

(Σοφ. Σολ. 3,13)

Για τις μεγάλες μορφές της Εκκλησίας μας, μάρτυρες, ομολογητές, πατέρες, διδασκάλους, έχουν γραφεί πολλά βιβλία πολύτιμα και αιώνια. Έζησαν όμως επί της γης και μορφές φωτεινές που δεν τις γνώρισαν οι μεταγενέστεροι, που δίδαξαν χωρίς ο λόγος τους να φτάσει απαραίτητα στα πέρατα της Οικουμένης. Υπάρχουν άγιοι άγνωστοι, αφανείς, πολλές φορές ανώνυμοι, που έδωσαν νόημα, περιεχόμενο και ομορφιά στη ζωή των ανθρώπων.

Μία τέτοια μορφή υπήρξε και ο Αρχιμανδρίτης Χρυσόστομος Τσοκώνας. Ο κατά κόσμον Χρηστός Τσοκώνας γεννήθηκε στο Δελβινάκι της Ηπείρου στις 8 Μαΐου του 1913. Οι γονείς του Θεολόγος και Ουρανία ήταν άνθρωποι ταπεινοί και ευσεβείς. Τελείωσε με άριστα το Δημοτικό Σχολείο του χωριού του και στις 4 Οκτωβρίου του 1926 φεύγει με τη μητέρα και τη μικρή του αδερφή για τη Κωνσταντινούπολη, όπου είχε ήδη ξενιτευτεί ο πατέρας του με τα μεγαλύτερα αδέρφια του λόγω της

ανέχειας που αντιμετώπιζαν στο χωριό τους. Εκεί εγγράφεται στο Κεντρικό Αρρεναγωγείο της Κοινότητας της Χαλκηδόνας και στη συνέχεια φοιτά στη Θεολογική Σχολή της Χάλκης περατώνοντας τις σπουδές του το 1936.

Σε ηλικία 23 ετών ασπάζεται το μοναχικό βίο (εκάρη στην Ιερή Μονή της Βελλάς το 1936) και μετονομάζεται Χρυσόστομος. Γίνεται έτσι θεολόγος, κληρικός και μοναχός με ευρύτητα μυαλού και πλατιά μόρφωση. Είναι γνώστης της Τουρκικής και της Γαλλικής γλώσσας, χωρίς όμως ποτέ να κάνει επίδειξη γνώσεων.

Τον Οκτώβριο του 1937 έρχεται στη Λευκάδα ως Ιεροκήρυκας. Στο νησί μας μένει για τρία ολόκληρα χρόνια, τα οποία είναι χρόνια δράσης και έντονης ψυχικής καλλιέργειας. Γίνεται στρατιώτης της αλήθειας και του Χριστού. Ζει μυστηριακά, η ζωή του είναι ζωή προσευχής, προσφοράς και ψυχοφέλιμης μελέτης της Αγίας Γραφής. Μεγάλη ψυχική ενίσχυση παίρνει από την αλληλογραφία του με τα συγγενικά του πρόσωπα.

Το βράδυ της 13ης Ιουλίου του 1940 στην κεντρική πλατεία της Λευκάδας αποχαιρετά το ποίμνιό του. Εκφράζει την απέραντη θλίψη του για τον αποχωρισμό, παρηγορεί τους μικρούς μαθητές του στο Κατηχητικό και στρέφει την προσοχή του κόσμου στις ώρες του πολέμου και της συμφοράς που ζούσε η Ευρώπη, τονίζοντας ότι η συμφορά αυτή είναι αποτέλεσμα της αποστασίας του ανθρώπου από τον Θεό. Ευχαριστεί όλους τους Λευκαδίτες για την αγάπη που του έδειξαν και κλείνει τα λόγια του με μία προσευχή για την Ειρήνη του κόσμου και τη σωτηρία της πατρίδας μας. Συνοδευόμενος από την αγάπη και τις ευχές του ποιμνίου του, το οποίο δεν τον ξέχασε ποτέ, φεύγει για τα Ιωάννινα. Σοβαροί λόγοι υγείας και η μετάθεση του Μητροπολίτη Δημητρίου στη Μητρόπολη Δρυϊνουπόλεως Πωγωνιανής και Κονίτσης που ήθελε τον πατέρα Χρυσόστομο κοντά του, είναι οι λόγοι της μετάθεσής του.

Στις 25 Αυγούστου του 1940 ο Ιεροδιάκονος Χρυσόστομος Τσοκώνας ανεβαίνει στο Β' βαθμό της ιεροσύνης παίρνοντας ταυτόχρονα και τον τίτλο του Αρχιμανδρίτη, σε ηλικία μόλις 27 ετών. Η χειροτονία του έγινε στο Μητροπολιτικό Ναό των Ιωαννίνων μετά από απόφαση της Ιεράς Συνόδου, ώστε τόσο αυτός όσο και άλλοι κληρικοί να καταταγούν ως έφεδροι στρατιωτικοί ιερείς στο στρατό, για να πλαισιώσουν τις μονάδες εκστρατείας που ετοιμάζονταν για την προάσπιση της πατρικής γης.

Οι πρώτες μέρες του πολέμου του 1940 βρίσκουν τον π. Χρυσόστομο στο 40ό Σύνταγμα Ευζώνων Άρτας με το βαθμό του Υπολοχαγού. Δύσκολη η ζωή της εκστρατείας για το μοναχό, που είχε συνηθίσει στη ζωή της προσευχής και της

εσωτερικής καλλιέργειας, για έναν άνθρωπο ευαίσθητο και με προβλήματα υγείας.

[Συνεχίζεται]